

Przyjaciół Ludu

Pismo polsko-katolickie w południowej części Wielkopolski

„Nowy Przyjaciół Ludu” wychodzi trzy razy tygodniowo.
Kwartał 450 mk., miesięcznie 150 mk.
Półrocznik 840 mk., miesięcznie 140 mk.
Rocznik 1680 mk., miesięcznie 220 mk.,
Pojedynczy egzemplarz 15 mk.
Za granicą 100 procent drożej.

Redaktor: Franciszek Duszyński.
Adres dla listów: Nowy Przyjaciół Ludu — Kępno (Wkp.)
Druk i nakład: Drukarni Spółkowej w Kępnie, ul. Mickiewicza 54.
Telefon nr. 47.

Cena ogłoszeń:
Zwykłe za wiersz nonparelowy jednolamowy . . . mk.
Zabójcze i dla poszukujących pracy . . . 20 „
Reklam w dziale redakcyjnym . . . 75 „
Przed tekstem na 1 stronie . . . 100 „
Ogłoszenia ze skomplikowanym układem 50 procent drożej.
Na ogłoszenia ponad 10 razy się powtarzające, odpowiedni rabat.

Nr. 93.

Kępno, na wtorek 15 sierpnia 1922 r.

Rok IX.

Wiadectwo niemieckie o gwałtach niemieckich na Śląsku Opolskim.

Wieloletni umiarkowanych kierunków w Rzeszy nie zamieściły w ostatnim czasie bardzo znanych artykułów, oświetlających jasnym światłem obecne stosunki państwa na Śląsku Opolskim. Korespondent „Vossische Zeitung” donosi z Góry św. Anny pod 19 lipca, że dotychczasowe zarządzenia władz niemieckich, nawiązujące do oddawania broni nie miały w niczym dotychczasowych stosunków. Żyjąc przeciwko którym zarządzenia te są skierowane, nie chcą się wcale do siebie, a przywódcy i członkowie oświadczyli zupełnie otwarcie, że nie myślą nawet przed przemocą, reprezentowaną przez Rzeszę. Ludność żyje w ciągłej obawie, tak, że w najbliższych dniach jakiegokolwiek sequestracji są podawane tylko z największą ostrożnością. W podobny sposób jest i z bandami, które w jakiegokolwiek wkroczeniu ze względu na posterunki dzikiego i uzbrojonego regularnego wojska. Na podstawie tych spostrzeżeń dochodzi do wniosku, że policja niemiecka (pol.) jest za słaba dla zwalczania bandytyzmu. „W ten sposób ludność wiejska i mała nie ma jeszcze uczucia przywrócić go bezkarności i porządku.” „Vossische Zeitung” z dn. 22 lipca zamieszcza sprawozdanie o dalsze swoje uwagi datowane ten sam temat. Przyznaje on m. in., że do napłynęło dużo żywołów pochodzących

z poza Górnego Śląska, których usunięcie będzie zależało od wyszukania dla nich odpowiednich warsztatów pracy. Poza to poszczególne formacje są związane z czynnikami politycznymi i to przeważnie radykalno-prawicowymi; sprzeciwiają się one zasadniczo wszelkiemu rozbrojeniu. Właśnie ich rozwiązanie jest jednak bardzo ważne tak ze względu na ich tendencje przeciwkonstytucyjne jak ze względu na olbrzymie zapasy broni, będącej do ich dyspozycji. W tych kołach nie należy się spodziewać po zawartym w rozporządzeniach niemieckich apelu prawie żadnego skutku.

Najbardziej charakterystyczna jest ostatnia korespondencja z Zabrze z dn. 15 lipca, zamieszczona w temże piśmie. Sprawozdawca zaznacza w niej, że wpływ przywódców na członków sequestracji polegał przeważnie na środkach finansowych, z których wypłacano żołd. Z chwilą wyczerpania tych funduszy ustąpiła także wszelka zależność podkomendnych od ich przywódców. Żywoły nacjonalistyczne przegrupowały się, zamiast się rozwiać. W ten sposób powstały nowe grupy bojowe, został nawet założony nowy związek p. n. „Verband vaterländisch gesinnter Soldaten”, do którego się przyłączyli nawet ludzie, którzy do tej pory mieli stałą pracę. Grupa południowa, rozrzucona w odcinku raciborskim, sprzeciwia się, wogóle wszelkiemu rozwiązaniu i utrzymuje nadal zwarte formacje. Wszystkie te organizacje są w posiadaniu bardzo poważnych środków pieniężnych, pochodzących częściowo z wielkiego przemysłu górnośląskiego i to nawet państwowego. Siłę liczebną tych organizacji trudno stwierdzić cyframi, 25000 nowoczesnie uzbrojonych ludzi jest raczej za niską niż za wysoką. Ludzie ci są za-

trudniemi pozornie jako robotnicy kolejowi w odcinku kędzierzyńskim, jako robotnicy leśni w lasach księcia na Ujeździe, a wielka część ukrywa się jako robotnicy rolni po wielkich majątkach ziemskich. Silne oddziały zwłaszcza w grupie południowej pełnią nadal służbę, zorganizowaną za pomocą samochodów, służby kurjerskiej i stałych posterunków. Liczni członkowie sequestracji znajdują się także w obozach dla uchodźców.

Jeżeli chodzi o rozbrojenie wszystkich tych oddziałów, to jak zauważa korespondent, oddano częściowo tylko broń długą, podczas gdy rewolwery i pistolety przetrzymuje się nadal i liczne magazyny istnieją — dalej. Pierwszym warunkiem dla skutecznego zwalczania tych wszystkich wykręceń jest zdaniem korespondenta sanacja stosunków panujących dotychczas w obozach dla uchodźców, które stały się z czasem kryjówką dla różnych organizacji, należących do sequestracji oraz zbiornikiem żywołów niechętnych do pracy. Wreszcie domaga się sprawozdawca stworzenia przy rejencji na czas przejściowy specjalnego urzędu centralnego, wyposażonego w silne oddziały policyjne oraz ogłoszenia stanu oblężenia.

Tak przedstawiają się dziś w oświeceniu niemieckim stosunki bezpieczeństwa, w jakich żyje od tygodni ludność polska na Śląsku Opolskim. Niezmiernie charakterystyczne wymierzenia te potwierdzają w zupełności coraz liczniejsze w ostatnim czasie doniesienia pism polskich o niesłychanych gwałtach popełnianych na tamtejszej ludności. W takich to warunkach ma przystąpić ludność polska już za kilkanaście dni do nowego głosowania, mającego rozstrzygnąć o przyszłych jej losach. Głosy powyższe mówią nader

Kto się raduje, że gabinet Korfantego nie został podpisany i kto nań bryzga błotem?
Niemcy i żydzi, nasi socjaliści i inni wywrotowcy!

jest niemożliwe, gdyż odbędzie się pod naciskiem uzbrojonych band selbstszucu. To też miarodajne czynniki polskie winny skorzystać w całej pełni ze świadectw powyższych z ust niemieckich, nie cofając się nawet przed natychmiastową interwencją międzynarodową, która musi poruszyć wreszcie całą opinię zagranicy, przedstawiając jej całą grozę położenia ludności polskiej na Śląsku Opolskim. Niech władze polskie skorzystają wreszcie w stosunku do Niemiec z uprawnień do danych im przez traktat genewski. Społeczeństwo polskie nie przestanie się domagać od nich skutecznej obrony życia i mienia naszej ludności pod panowaniem niemieckiem!

Przygotowania wyborcze.

W wykonaniu ustawy o ordynacji wyborczej minister spraw wewnętrznych wystąpił do ministra skarbu z wnioskiem o niezbędną kredyt celem zorganizowania biur wyborczych. Wysokość kredytów tych ma wynosić przeszło 1 miliard marek. Dla ułatwienia technicznej organizacji wyborów minister Kamiński polecił utworzyć osobny referat wyborczy. Sprawy wyborcze załatwiane być mają w przeciągu 24 godzin.

Zydzi w wojsku.

W artykuliku pod powyższym tytułem opowiada redaktor „Myśli Niepodległej” następujące zdarzenie:

„Do pewnego oficera w jednym z naszych prowincjonalnych okręgów korpusowych zwraca się szeregowiec żyd, pełniący obowiązki sekretarza kancelarii zapytaniem, czy już wyszedł rozkaz o zwolnieniu jego rocznika. Oficer odpowiedział, że nic mu o tem nie wiadomo.

A na to żyd:

— Niech pan porucznik będzie łaskaw sprawdzić. Powinna być o tem wzmianka w rozkazie tajnym numer taki i taki!

Tymczasem rozkaz ten nadszedł dopiero w kilka dni później!

Kiedy ów oficer podziwiał w gronie kolegów głębię intuicji żydowskiej, przysłuchujący się z ubocza rozmowie starszy szeregowiec, również izraelita, wyznał w napadzie szczerości:

— Pan porucznik myśli, że w drukarni nie ma naszych, „i że nam nie powiedzą, jeżeli jest coś ciekawego?”

Niepodobna się nie zgodzić na komentarz, którym „Myśli Niepodległa” opatruje ten fakt.

„Na cóż się zdadzą surowe instrukcje o ścisłym przechowywaniu pod kluczem tajnych rozkazów, jeżeli treść dokumentu, na którym jeszcze nie wyschła farba drukarska, już jest wiadoma wszystkim „naszym”, których może interesować w obwodzie kilku mil?

I czy wbrew temu nie logiczniej byłoby prościej odsyłać bezpośrednio do Moskwy odpisy wszystkich papierów, oszczędzając sobie wydatków na klucze i zamki, których nikt nie otworzy, skoro tak czynić nie potrzebuje?

Zaiste nie ukroćmy szpiegostwa w Polsce, dopóki w instytucjach wojskowych, posiadających tajne rozkazy, plany mobilizacyjne i tym podobne dokumenty, roić się będzie od żydów doskonale zorganizowanych, działających solidarnie i — niepospolicie ciekawych.”

Michał Czajkowski.

59

WERNYHORA

WIESZCZ UKRAIŃSKI

Powieść historyczna z roku 1768.

—o—

— W tem to moja rzecz, bądźcie spokojne, dla starego gotówbym i do piekła podróż odprawić a ten młody przylgnął mi do serca. Znałem ja kogoś, jak dwie krople wody podobnego, ale już sobie nie przypominam, starość nie radość.

Panna Magdalena zbliżyła się:

— Księżę Anzelmie, jakżeś ty dobry! — i dalej nic nie powiedziała, tylko spuściła czoło ku podłodze, a Joasia dodała:

— Prawda, księżę Anzelmie, że nie lubisz moskali, tak, jak my, że ganisz stryjaszkowi jego grzeczności dla nich?

— Moje dziecko, ja ganić jego postępowania nie mogę, on mój starszy, zresztą ksiądz Jan nie lubi moskali; on tylko im świeci baki bo idzie o całość klasztoru, a ten graf obiecuje mu wiele rzeczy. Ksiądz Jan zawsze był łakomy na dostojenstwa, od czasu jak go zapamiętam. Pan Adam to był dobry polak!... Ksiądz gwardyan z moskalami miodek zapija, a ja im dodam dębniaka, aby zapoić to wszystko, tylko zawsze trzeba ostrożnie; gdyby się dowiedziało, byłaby mi bieda. Do zobaczenia się, moje dziaćki.

Niecierpliwość weszła i w serca i w oczy trzech kobiet, matka ciągle się patrzy na zegarek. Magdusia w okienko wzrokiem strzela, a Joasia coś gada, ale nikt jej nie słucha; zaledwie mysz szerknie w spiżarni, albo nietoperz traci liście lipy, zawieszającej gałęzie nad oknem, już wszystkie się na nogi schwyca i patrzą i słuchają; coraz się zbliża godzina, czas się dłuższym zdaje, a niecierpliwość rośnie; bije pół do dwunastej, wszystkie czatują uchem, już oknem nie widać widnokręgu.

Okna w pokojach otwarte, dokoła tylko liście szemrzą, żaby w dole skrzeczą, rozbija się w powietrzu

Praca Komisji Granicznej.

Międzynarodowa Komisja Graniczna dla wytknięcia granicy polsko-niemieckiej przystąpi dnia 21. sierpnia do szeregu ankiet przeprowadzonych na miejscu, poprzedzających definitywne rozgraniczenie odcinka zagłębia przemysłowego na Górnym Śląsku. Same ankiety trwać będą do 12. października, poczem dopiero, po ich opracowaniu, Komisja Graniczna głosowaniem granicę ostatecznie ustali i pomiar jej przeprowadzi.

Obecnie nastąpił w pracach Komisji Granicznej pewien zastój.

Ustalono przed niedawnym czasem granicę między powiatami Kępickim z jednej, a Kluczborskim i Namysłowskim z drugiej strony i dokonuje się teraz, równocześnie z pomiarem wymienionego odcinka, pomiar prawego brzegu Wisły.

S z e m b e k, Komisarz Graniczny.

Likwidacja strajku rolnego.

Prawie w całym województwie poznańskim strajk rolny zakończył się niemal zupełnie. Ogółem wznowiono pracę w przeszło 500 majątkach na podstawie kontraktów, zawieranych przez poszczególne majątki bez udziału Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. Robotnicy godzą się na proponowaną przez właścicieli podwyżkę w wysokości 50 procent.

Gdzie niegdzie jeszcze są próby dalszego strajku, jeżdżą jeszcze tu i owdzie agitatorzy, lecz ogół robotników rolnych przeciwny jest strajkowi.

Prof. Dębno - Wawro.

Wychowanie w życiu domowym.

„Qui potest capere, capiat.”

(Kto może pojąć, niech pojmuje.)

Math. XIX. 12.

„Słuchaj synu mój ćwiczenia ojca twego, a nie opuszczaj z konu matki twojej, aby była przydana łaska głowie twojej.”

Księga przypow. I. 8. 9.

Wiadomo, że pierwsze miejsce po Bogu zajmują rodzice; że Bóg jest człowieka stwórcą; że życie daje mu przez ojca i matkę. — To też Bóg zaraz po trzech przykazaniach, określających stosunek człowieka do Boga stawia przykazanie IV: „czcij ojca i matkę swoją. Boś długo żył i dobrze ci się powiodło na ziemi.”

Przykazanie to, to miecz obosieczny; ono nakłada obowiązki dzieciom, zarazem równie obciąża sumienie rodziców, którzy na ziemi Boga zastępują.

Rodzice winni dzieciom 1) miłość, 2) wychowanie, 3) sposób do życia. Winni swym dzieciom najprzód afekt serdeczny, boć to kość z ich kości, krew z krwi ich, bo i nieme zwierzęta miłują swoje młode przynajmniej tak długo, jak te ich opieki potrzebują. Rodzice winni dzieciom równą miłość i grzeszą, jeżeli zaniedbując inne, jedno, zwykle najmłodsze, kochają nad miarę i faworyzują. Gagatek taki, któremu wolno było z gniewu nogą tupać o ziemię, bić siostry i braci, dokuczać służbie, próżniaczyć (to „mama syn, pieszczołka ojca”) zazwyczaj się nie udaje. Wyrabia się w nim charakter w sobie zamknięty, nieufność i nie-

echo kroków sztyldwachów chodzących na warcie, ale w klasztorze cisza; widać, że śpią mnichy i moskale. Wtem klucz zlekka pisnął w zamku, drzwi ryknęły z głośnym i kradnącem się stapaniem weszło trzech ludzi. Ksiądz Anzelm najprzód się ukazał.

— Chodźcie do ogrodu, bo z gwardyana okien widać prosto w wasze okna; choć dobrze mu zadałem dębniaka, ale nie zarezczę, aby się nie ocknął; a zwyżajem jego zaraz bieda do okna.

Wyszły kobiety do ogrodu, tam powitały Wernyhora i Nekrasę, jak rodzonych braci. Pani gubernatorowa pyta Wernyhora o ciało męża, syna; Joasia tyśiąć pytań zadaje. Wernyhora odpowiada na te smutne pytania i wzajem pyta, co zrobili z francuzem?

— Bogu chwała, przed samą kuną zdybałyśmy jakiś wózek. Hrabia zakrzyczał: Pan Dzwonkowski! pan Dzwonkowski!... Wysiadł z niego już poważny człowiek, powiedział nam, że cała okolica moskalami i koronnem wojskiem napełniona i zabrał z sobą hrabiego.

Nekrasa zbliżył się do Magdusi, wziął ją za rękę, ona go lekko ścisnęła, na sercu im miło, rozkosznie, krew żywiej krąży po żyłach obu kochanków, dusza do duszy łączy się, a twarze tak się zbliżyły do siebie, iż oddech z oddechem się mieszał, płomień młodzieńca palił lica dziewicy, rozmowa była przerywana.

— Ja jadę, i na długo.

— Ale pan powrócisz?

— Może, ale czy będę miał po co powracać?

— Ja zawsze tak sama, nigdy się nie zmienię.

— Panna Magdalena mnie kocha? — zawołał z zapalem.

— Kocham.

I głowa jej schyliła się ku głowie Nekrasy; ręka drżała, włosy się musnęły i usta z ustami zetknęły, i po raz pierwszy się zbliżyły lekkim, słodkim, anielskim pocałunkiem, a upojeni rozkoszą stali, nic nie mówiąc do siebie.

Matka i Wernyhora się zbliżyli, ksiądz Anzelm stał na straży, Joasia koło niego.

— Synu, mówię ci twoje obawy kumie, mówiłem o dawnych układach z Adamem; bądź spokojnym.

nawistno do drugich — w przyszłości dzieci żyć rodzicom i nieraz jest zakatą rodziny czerstwą swego.

Wierzę i uznaję, że potrzebne jest w cieple; potrzeba, by rodzice kochali swe dzieci, niechaj ono będzie jednakowe dla wszystkich jątka. Wiem dobrze jaki wpływ daje ciepło, że jego nikt zastąpić nie potrafi; że ciepło okazują rodzice dzieciom, zwłaszcza matka, o całym życiu dziecka.

„Z ojca mam budowę ciała,

Ale z matki ma natura

Ona to mi przekazała,

Czynną myśl i chęć do pióra” —

powiada Gete — czem stwierdza, że największą swą wielkość duchową swą matce zawdzięczał; poeci i uczeni bardzo wiele winni matkom. Na Mickiewicza czule kierowała pierwszemi jego Słowacki zostawił w swych listach, pisanych do godny siebie pomnik uwielbienia dla tej Melancholiczna zaduma w całym życiu poety skiego pochodzi stąd, że w dzieciństwie wielką matkę i widział ją w trumnie na katafalku. nieznanem jest wychowanie św. Augustyna: miłość, jaką darzyła go matka, św. Monika wadziła go na drogę prawdy tak, że zmienił hulaszczy sposób życia; przewyciężył zieleń i wstąpiwszy do stanu duchownego, został białą a w końcu świętym?

Taki wpływ wywiera matka na dziecko, że większą stratą dla dziecka jest gdy nie żyje — niżli ojciec.

Kto nie słyszał o królu Bolesławie Krzywoustym, który za miłość ojcowską i roztropne wychowanie ojca również taką samą miłość — a z wdziękiem za nią, całe życie nosił na piersiach ojca, „snać nie uczynił nic takiego, co by pamięci ojca dźwigało?”

Czyż nie dobrze znane jest wychowanie lończyków? Było ich sześciu, i mieli siedem Ojciec ich Kazimierz a matka Elżbieta (z domu piellonów) wierząc, że mają być świecznikami, pociechą kraju i chwałą domu Jagiellonów chowywali dzieci surowo. „Najprzejmniejszą jest mi — mawiał król — płacz dzieci, który przez nauczyciela”. Wdrażano dzieci do bezwzględnej posłuszeństwa względem przełożonych i trzymając się zasady, że kto nie umie słuchać nie będzie umiał rozkazywać.

To też ten kierunek wychowawczy wydał lepsze owoce. Synowie królewscy jeśnili w szym życiu niezwykle cnotami i przyświecając kładem całemu narodowi. P. Bóg pobłogosławił rodzicom: najstarszy syn Władysław był królem węgierskim, drugi Kazimierz jest świętym Litwy, Obracht, Aleksander i Zygmunt byli królami, a najmłodszy Fryderyk poświęcił się nowi duchownemu, był zasłużonym i pomnik jego dotąd zdobi katedrę wawelską, stała na szczycie potęgi; obec państwa i zaradkują u niej wsparcia starają się o jej wzmocnienie monarchowie ubiegają się o protekcję.

Kiedyż jednak rodzice mają zająć się wychowaniem dzieci, skoro ojciec cały dzień zajęty jest obowiązkami stanu; zazwyczaj z konieczności poza domem, by zapracować na utrzymanie

Matka ci przyrzeka córkę, a choć to nie chwila pozwala, abyście przysięgli sobie wzajemną i wierność, jeśli się kochacie.

Nekrasa całował rękę pani Chiczewskiej, która padła jej do nóg. Gubernatorowa podniosła uściskała ją i Nekrasę, i Wernyhora uściskała. Nekrasa zdjął srebrny pierścionek z palca i dał palec oblubienicy, ona mu wzajem dała obrączkę.

— Niechaj was Bóg błogosławi, bądźcie szczęśliwi! — rzekła matka i Wernyhora, a wtem nadszedł Anzelm.

— Światło w oknach gwardyana!

— Księżę Anzelmie, pobłogosław zarezęcaj wołał Wernyhora.

Pośpiech był w mowie księdza.

— W imię Boga Najwyższego i imię Matki wicy Królowej Niebieskiej, Opiekunki polskiej błogosławię was, bądźcie sobie wiernymi, szanując się, inaczej biada wam.

Nadbiegła Joasia:

— Stryjaszek otworzył okno i bierze na siebie

Anzelm — oto masz klucze — i dobył kluczy — tam stoi sztyldwach, to go zepchnąć.

Nekrasa pocałował jeszcze raz Magdusię i szepnął:

— Kochaj mnie.

I wziął za odpowiedź:

Nie zapominaj o mnie nigdy.

Już zniknęli z oczu kobietom, furtka otworzyła się i zatrzaśnięta, głos jakiś krzyknął: kto idzie? — tem coś jęknęło i wszystko ucichło; kobiety wróciły do pokoju.

Ksiądz Anzelm do furty dochodził, kiedy się tam wysunął gwardyan z latarnią.

— Księżę szafarzu, tak późno co tu robisz?

— Reverendissime Pater, niespokojny byłam wie pani gubernatorowej, przyszedłem się dowiedzieć

— Dobrze zrobił; cóż tam z niemi się dzieje? Płaczą, modlą się?

— Reverendissime Pater, nie śpią.

Podszedł gwardyan pod okno, zobaczył że widać trzy klęczą, wrócił nazad:

...dłatego dzieci; mało lub niewiele ma wpływać na ich zachowanie, zaś matka...
...właścicielami gospodarskimi i kłopotami życia...
...nie ma czasu, choćby pragnęła tego z serca...
...wychowaniu dzieci?
...spełnia, przynajmniej należy szkoła. Szkoła...
...karnością miłością prawdy...
...i dobrocią (co jest prawdziwym i głównym...
...charakteru człowieka) przyczynia się niewątpliwie...
...umorainienia, oraz zastąpienia rodziców...
...nauce dzieci na dobrych synów Ojczyzny...
...należy się nauczycielom szacunek i wdzięczność...
...szkoła choćby najlepsza, choćby miała...
...idealnych, wymarzonech, nie zastąpi domu...
...jest w stanie (mając wielką liczbę działów...
...się z różnych stanów, mającej różne uspo...
...wyklenia, błędy a także przekonania reli...
...zrobić z dziecka tyle, by nikt drugi więcej...
(Dokończenie nastąpi.)

KRONIKA.

Kalendarz rzymsko-katolicki:

14-go sierpnia	Euzeby.
15-go	M. B. Zielna (Wniebowzięcie)
16-go	Jacek w., Roch w.
17-go	Zachód o godz. 7,27
" o "	" o " 7,25
" o "	" o " 7,23

SCOWA.
Kiedy i na co można polować? Wojewódzki...
...rozporządził na obszar województwa...
...co następuje: 1. czas ochrony dla kuro...
...piórek i pardw kończy się z upływem...
...2. czas ochrony dla cietrzewi, cieciorok...
...i bażantów (koguty i kury) kończy się...
...15 września.

Przy nadchodzącym roku szkolnym zwraca się...
...uwagę P. T. Publiczności na ogłoszenie...
...p. Feliksa Jokla w Kępnie, która ma dla...
...szkolnej wszelkie przybory i książki szkolne...
...szkoły powszechnej jak i gimnazjum.

Na cześć św. Idziego. W czasie od 31. sierp...
...wzięcia odbędą się w Mikorzyńcu jak...
...obchody na cześć św. Idziego; w tym roku...
...niż inne lata. Z uroczystościami połączone...
...kolacje dla patników; nauki wygłoszą Ojco...
...marze Oblaci z Krotoszy. Przez wszystkie...
...dni będą cztery nauki dziennie, aoy pątnicy...
...z pielgrzymki owej odnieśli korzyść.

Obchodów będzie następujący: Cz w a r t e k,
...po południu: o godz. 6 powitanie pą...
...czernową O. misjonarza, o godz. 7. uroczyste...
...o godz. 8. nauka.

1 września przed południem: o godz. 8.
...o godz. 1/2 9. nauka, o godz. 11 suma, o godz.
...Po południu: o godz. 3 uroczyste nie...
...o godz. 4 nauka pożegnalna dla odchodzących...
...poświęcenie przedmiotów nabożnych.

2 września przed południem o godz.
...o 1/2 9 nauka, o godz. 11 suma, o godz. 1/2 12
...po południu: o godz. 6 nauka, o godz. 7 uro...
...o godz. 8 nauka.

3 września przed południem: o godz.
...o godz. 1/2 9 nauka o godz. 11 suma
...12 nauka. Po południu: o godz. 3 uroczy...
...o godz. 4 nauka pożegnalna, poświęce...
...nabożnych i udzielenie błogosławień...
...Kościół, przyjaźne trwanie do wa...
...Przynajmniej, proboszcz mikorzyński.

znania.

Indziej do żniw. Studencki komitet pomocy...
...Uniwersytecie poznańskim wydał odezwę...
...aby udali się na wieś celem wzięcia...
...pracy przy żniwach. Odezwa pisze, że...
...prawo robotników do strajku, uważa jednak...
...w czasie żniw za klęskę zagrażającą pod...
...Państwa i wzywa kolegów, aby chętni do...
...zawali się telefonicznie albo telegraficznie do...
...pomocy w Poznaniu przy ul. Słowackiego

Podrożenie lekarstw. Od dnia 9 b. m. obo...
...aptekarz poznańskich nowa taryfa podro...
...o 50 proc.

Warszawy.

Kup wagonów amerykańskich. Rząd...
...transakcję w sprawie nabycia od Rządu...
...zobowiązanych 7,500 wagonów-węglarek i plat...
...wagony, co równa się 22,500 normalnych...
...0 tonnowych. Dzięki transakcji tej zażegnany...
...mniejszej mierze istniejący obecnie niedobór...
...szczególnie w związku z potrzebami ko...
...górnolaskiego. Wagony te, dzięki...
...pojemności zaoszczędzają czas przy ł...
...zności manipulacyjne z nimi dobrze są już...
...ilość. Wagony zostały nabyte na kredyt...
...na bardzo dogodnych warunkach...
...na łatwą spłatę procentów i wygodną...
...organizację ceny kupna.

Organizacja spiego-wsko-komu-

spisku komunistycznego Leona Teplitza i towarzyszy...
...dali olbrzymi materiał mimo, iż wszyscy aresztowani...
...wyperają się uprawiania szpiegostwa wojskowego...
...przynajmniej się jedynie do roboty komunistycznej...
...Sledztwo wykazało niezbitę dowody szpiegowskiej...
...działalności całej szajki. Sam Toeplitz nie zapiera się...
...że do Moskwy były wysyłane dokładne raporty o sta...
...nie i zamiarach agitacji komunistycznej w szeregach...
...wojskowych. Raporty owe zawierały dokładne dane...
...o armii polskiej, o stanie liczebnym jej oddziałów...
...i dyslokacji, nastrojach wśród oficerów i żołnierzy itp...
...Oskarżeni naiwnie tłumaczą się, że raporty swoje prze...
...syłali nie do sztabu sowieckiego, lecz tylko do władz...
...partyjnych w Moskwie, co wedle ich zdania nie jest...
...szpiegostwem. Proces zapewne dopiero odbędzie się...
...w listopadzie.

Podrożenie gazet. Od wczoraj ceny poszcze...
...gólnych egzemplarzy pism warszawskich podwyższono...
...za pisma polskie na 50 mk. Cena pism żydowskich...
...za egzemplarz wynosi 75 mk.

Z całej Polski.

Nadużycie w Kasie chorych we Wrześni. W kasie chorych we Wrześni wykryto poważne nadu...
...życia. Popenił je przewodniczący kasy chorych...
...Wojciech Miller, sekretarz Związku robotników rolnych...
...i leśnych ZZP. Został on zawieszony w czynnościach...
...z rozporządzenia naczelnika urzędu ubezpieczeniowego...
...w Poznaniu.

Świątokradztwo. W nocy z niedzieli na po...
...niedzieli okradziono starożytny kościół w Lubowie...
...w powiecie gnieźnieńskim. Złodzieje, wylamawszy...
...drzwi, dostali się przez chór do kościoła i skradli tam...
...kielech z patyną i białiznę kościelną. Pod zarzutem...
...udziału w tej kradzieży aresztowano kilka osób.

Ukamenowanie. Gdy właściciel majątku...
...Many Michalski w Grójcu wojew. łódzkiego wraz z ga...
...jowym obchodził wieczorem swe lasy, by strzec ich...
...od systematycznych kradzieży drzewa w jednym zagaj...
...niku natknął się na grupę chłopów z okolic Tarczyna...
...którzy zajęci byli kradzieżą. Na widok ten gajowy...
...wystrelił w powietrze i umknął, na dziedzińcu zaś rzu...
...cili się złodzieje i zbili go kamieniami i kijami tak, że...
...po niedługim czasie zmarł.

Rosjanie płacą złotem, które jest wywo-
...żone z Polski do Niemiec Środkiem płatniczym...
...jakiego najczęściej używają obecnie kupcy sowieccy...
...jest złoto. Handel zamienny na skóry i szczenię pro...
...wadzony jest w znacznie mniejszym stopniu. W związku...
...z transakcjami na granicy Rosji pojawiła się tam znaczna...
...liczba osób nieokreślonego zajęcia, które wykupują ma...
...szo złoto u kupców. Istnieją poszlaki, że złoto to...
...wywożone jest w znacznych ilościach do Niemiec...
...Władze graniczne przedsięwzięły odpowiednie kroki...
...zaradcze, jakkolwiek walka w tym kierunku jest...
...ogromnie utrudniona. Niewątpliwie uzdrowiłoby sto...
...sunki zastosowanie surowych kar więziennych i kon...
...fiskaty majątków.

Cholera na Wołyniu. Donoszą z Wołynia: Zawleczona przez repatriantów cholera, pomimo usilnej...
...walki, prowadzonej przez władze sanitarne, nie została...
...dotychczas opanowana. Ostatnio zanotowano w Równem...
...24 wypadki zażębienia. — Celem zapobieżenia dalszemu...
...rozszczeniu się epidemii wydano rozporządzenie, obo...
...wiązuje osoby wjeżdżające i wyjeżdżające z Równego...
...do szczepień ochronnych antycholerycznych.

Pasek tytoniowy. Na korytarzu hotelu Sa...
...skiego w Krakowie skonfiskowano 5 wielkich skrzyń...
...tytoniu. W ciągu dochodzenia stwierdzono, że tytoń...
...właścicielstwa 2...ów jako kon...
...tyngent przeznaczony dla właścicieli trafiki w Podg...
...zu p. Rzeszockiej, która towar sprzedawała za kwotę 4 mil...
...jonów niejakemu Zworowskiemu w Sosnowcu.

27 milionów marek grzywny. 26-ciu żydów...
...którzy przemycali przez Lwów złoto i kosztowności...
...zostało skazanych na ogólną sumę 27 milionów marek...
...grzywny.

Miljoner paserem. Wielką sensację wy...
...wołało w Drohobyczu aresztowanie żydowskiego multi...
...miljonera Henefelda, który od szeregu lat handluje że...
...laczem i na tym handlu dorobił się olbrzymiego majątku...
...Handel ten polegał na tem, że Henefeld skupował od...
...nieuczciwych robotników za bezcen żelazo kradzione...
...przez nich w firmach norysławskich, w których pra...
...cowali, poczem sprzedawał je z olbrzymim zyskiem...
...Kiedy Henefeld został zdemaskowany przez posterun...
...kowego Rodzenia, który te jego manipulacje podpatrzył...
...dawał posterunkowemu 200 tysięcy marek łapówki...
...których uczciwy posterunkowy nie przyjął i obecnie...
...sprawa oprze się o sąd.

Odjazd Hallerczyków. W dniu 4 bm. od...
...jechała z Gdańska statkiem „Latwija” jedna z ostatnich...
...partii Hallerczyków wraz z rodzinami razem 1045 osób...
...Odjeżdżających żegnał w imieniu rządu wicemin. pracy...
...i opieki społecznej Simon, w imieniu żołnierzy, zebra...
...nych na pokładzie, dziękował podchorąży Tyrka za...
...przezwyjęcie trudności, związanych z wyjazdem...
...oraz opiekę w Gdańsku. Towarzyszą Hallerczykom...
...2 oficerowie sztabu generalnego oraz zastępca komisarza...
...gen. w Gdańsku dr. Marchlewski. Następne partie...
...Hallerczyków odjeżdżają 17 bm. oraz 1 września.

Ze świata.

Pół stołeczną prowincję. Siedzibą rządową...
...nowej prowincji niemieckiej, z resztek Pomo...
...rza i Poznańskiego, które pozostały przy Niemczech...
...i otrzymały nazwę: „Prowincja Posen-Westpreussen”;

będzie Pila. Miastami powiatowymi zostają — S-heen...
...lanke dla powiatu Noteckiego i Cylichowa dla Skwie...
...rzyny i Babimostu. Skrawki byłych Prus Zachodnich...
...leżące na wschodniej stronie korytarza, zostaną przy...
...łączone do Prus Wschodnich.

Sądy francuskie będą sędzić zbrodniarzy wojennych. Rząd francuski poznawszy, że nie można...
...absolutnie liczyć na rzeczywisty wymiar sprawiedli...
...wości przez sąd rzeszy w Lipsku w sprawie zbrod...
...niarzy wojennych, powierzył wszystkie te sprawy sądo...
...wi francuskiemu. W Nancy toczyć się będzie m. i pro...
...ces przeciwko byłemu kronprincowi bawarskiemu...
...Ruprechtowi.

Sytuacja we Włoszech poprawiła się. We...
...dle doniesień z Rzymu stan oblężenia był ogłoszony...
...w prowincjach Genua, Mediolan, Ancona, Parma, Li...
...vorno i Brescia. W prowincji Livorno rozwiązały się...
...rozmaite sekcje socjalistyczne z obawy przed napada...
...mi fascistów. Zarząd socjalistyczny w Veronie ustąpił...
...Fasciści ogłosili rozkaz demobilizacji, nakazując...
...oddziałom powrót do ich miejsc pobytu.

Pretendent do tronu rosyjskiego. W pra...
...sie francuskiej ukazało się oświadczenie w. księcia ro...
...syjskiego Kiryła, wnuka Aleksandra II. a kuzyna cara...
...Mikołaja, który uważa siebie obecnie jako głowę ro...
...dziny Iłomanowów i przymi uje sobie prawa do tro...
...nu rosyjskiego. Zamiera on stanąć na czele akcji...
...zmierzającej do przewrotu obecnego stanu w Rosji...
...Kirył pociesza się nadzieją, że car Mikołaj żyje i że...
...powróci na tron. Nowy zbawca rosyjski twierdzi, że...
...jego celem jest przywrócenie pokoju w Rosji. Jego...
...zdaniem czerwona armja jest tylko zewnętrznie bolsze...
...wicką. Na jej czele stanąć powinien W. ks Mikołaj...
...Mikołajewicz. W paryskim „Temps” b. wielki książe...
...Cyryl mianuje siebie stróżem opróżnionego tronu car...
...skiego.

Różne wiadomości.

Kiedy kobiety są sędziami przysięgłymi...
Od czasu, gdy w Stanach Zjednoczonych kobiety zo...
...stały dopuszczone do godności sędziów przysięgłych...
...sprawa mieszanych jury, tj. złożonych z kobiet i mę...
...czyzn — wywołuje ustawiczne jakieś komplikacje...
...Z początku dyskutowano nad tem, czy wogóle kobieta...
...ze względu na swoją nadmierną wrażliwość, kwalifi...
...kuje się do wydan a bezstronnego wyroku. Obecnie...
...moralisści amerykańscy podnieśli wielkie larum, ponie...
...waż, zdaniem ich, mieszane ławy przysięgłych wykra...
...czają przeciwko obyczajności. Mianowicie ustawodaw...
...stwo amerykańskie wymaga, aby przysięgli nie roz...
...stawali się dopóki nie wydadzą jednomyślnego wer...
...dyktu. Skutkiem tego przysięgli, podobnie jak kar...
...dynałowie podczas konklawe, są odcięci od świata...
...dopóki nie zapadnie rozstrzygające orzeczenie. A zanim...
...się to stanie — przejdzie nierz cały dzień, czasem...
...i cała noc... Sędziowie obojej płci muszą wówczas...
...nocować w jednym i tym samym pokoju. W mieście...
...Minneapolis zdarzyło się niedawno, że narady nad...
...wyrokiem trwały 48 godzin. Mieszane jury musiało...
...spędzić wspólnie dwa dni i dwie noce. Po skończo...
...nej rozprawie mężowie siedmiu kobiet-sędziów zro...
...bili przed gmachem sądowym awanturę, protestując...
...przeciwko faktowi spędzania przez ich żony dwóch...
...nocy razem z obcymi mężczyznami!...

Nawet nie postarano się o kotary, lub parawany!...
Wprawdzie mężczy przysięgli zapewniali, że dbając...
...o moralność — odwrócili się skromnie do ściany...
...w chwili, kiedy kobiety kładły się do łóżek, ale mężo...
...wie okazywali pewną nieufność w tym kierunku...
...Analogiczny przypadek miał się w Treaton w Sta...
...nie New-Jersey, gdzie mieszane jury musiało przepe...
...dzić wspólnie noc, co dało powód do gwałtownych...
...dyskusyj w towarzystwie i w prasie.

Pokwitowanie.

— Na sztandar Tow. gim. „S-kół” w Kępnie złożyli...
...w dalszym ciągu: Gandecki Jan 1000.— mk., Grzesikowski...
...Tadeusz 1000.— mk., Flieger Teodor 3765.— mk., Włażliński...
...Leon 1065.— mk., Bydłowski Franciszek 1000.— mk., Kawkow...
...ski Mieczysław 1000.— mk., Nasiadek Franciszek 765.— mk.,...
...N. N. 825.— mk. Szan. ofiarodawcom serdeczne podzięko...
...wanie składa
Wittmann Mikołaj, skarbnik.

ŚLUSARZ

samodzielny poszukuje...
...stosownej posady ewentl...
...jako

maszynista.

Zgłoszenia do eksp...
...N. P. L. pod nr. 1064.

GOSPODA-STWO

8 mórg ziemi, w tem...
...1 morga łąki budynki ma...
...sywne wraz z żywym...
...i martwym inwentarzem...
...zaraz na sprzedaż.

Zgłoszenia przyjmuje

Franciszek Peliński
KIERZNO, pow. Kępno.

W sobotę, dnia 12 b. m. o godz. 4 1/2...
...po południu rozstała się z tym światem po...
...długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona...
...św. Sakramentami s p

Wanda Pawlak

z domu Koniecznych.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia

15. sierpnia 22 r. o godz. 6 po południu.

W ciężkim smutku pograżeni

Mąż z dziećmi i rodzina.

BAZAR Kępno = Rynek 34. Pulvermana

Zurnal „Moda” jesienno-zimowy już do nabycia.

Proszę zwracać uwagę na moje okna wystawne.

zaopatrzylem się już w wszelkiego rodzaju artykuły zimowe, jak to: materiały męskie i damskie na ubrania, kostiumy, płaszcze, suknie. Dalej polecam golfy w wszystkich modnych kolorach, trykotaż, towary krótkie — i artykuły męskie. — Barchany bluzkowe — ślaskie — koszulowe i t. d. — — —

NA JARMARK
w środę 16. bm.

Jestesz niezadowolony = opowiedz drugim

R A Z A

Księgarnia Feliksa Jokla

w domu Banku Ludowego dawn. wdowa Rosenbaum
ma u siebie na składzie w wielkim wyborze przybory jak:

pióra, atrament, tablice, zeszyty
szkolne, kałamarze, papier rysun-
kowy i do pisania, ołówki, farby,
gumę a także szkolne książki dla
szkoły powszechnej i gimnazjum
oraz treści beletrystycznej wszyst-
kich isarzy polskich. — — —
W księgarni można oprawiać książki
i obrazy lub nabyć je oprawione.

Podając powyższe do łask. wiadomości proszę o łask. poparcie.

Polecam każdą ilość

węgla górnośląskiego

i KOKSU

pierwszorzędnej jakości po
cenach konkurencyjnych
przy natychmiastowej dostawie

Górnośląski Kantor Węglowy

właśc. WINCENTY GINTER
KĘPNO Rynek 31.

Materiały damskie

welne, woale, perkal, mu-
śliny, froty, żeliry i t. p.

Materiały męskie

i wszelkie podszewki

Ceny niskie!

Obsługa
rzetelna!

Korzystny
zakup

Stale

na składzie: płótna,
- inety pościelowe -
perkal, firany, ręczniki
płótna na fartuchy, satyny, ba-
tysty, wsypy i różne inne towary,

Sprzedam

dobrze utrzymana młocarnia

firmy „Ransornus“ z samowkładaczem
i małymi pasami. 1048

Zarząd Wielki Buczek, poczta Rychtal

APARATY, stoje szklane

(oryginalne WECKA)
do zaprawy owocu,

gumy, termometry

nadeszły w większej ilości i polecam dopóki zapas starczy

Jan Kłobus, Kępno Rynek 23.

Magazyn sprzętów kuchennych.

GRAMOFON

z płytami
zaraz na sprzedaż.

Gdzie, wskaże eksp.
N. P. L. pod nr. 1067.

Przymusowa licytacja

W środę, dnia 16 sierpnia 1922 r.
o godz. 12 przed poł. s. r. rozprawa będzie na
ulicy warszawskiej w domu 252

1 kanapa, 2 fotole, 4 krzesła, 1 stół,
1 szafa do książek, 1 biurko, krzesła do
biurka i 1 fortepian
najwięcej dającemu za gotówkę.

Kępno, dnia 12. sierpnia 1922.

Kasa miejska. Wolko.

Obwieszczenie

W środę, dnia 16. sierpnia b. r.
o godzinie 16 odbędzie się na dworcu
w Hanulinie licytacja 6 wagonów węgla
górnośląskiego najwięcej dającemu za
gotówkę 1069

Ekspedycja towarowa
Hanulin.

Lekki wóz

roboczy (do 20 ctr.) tanio na sprzedaż.
Gdzie, wskaże eksp. N. P. L. pod nr. 1072.

Książkowy

z praktyką poszukuje od-
powiedniej posady ewentl.
jako książkowy-kasjer na
majątn. ziemskiej.

Łaskawe oferty do
eksp. N. P. L. pod nr. 1070.

Ostrzeżenie

Jakichkolwiek omów p. Konrada v. Loesch
w Łaskach respekt, jego dotychczasowego zastępcę
p. Besseria i innych zastępców, dotyczących spr
daży, kupna, odbioru pieniędzy z banków
zawierania umów w sprawach leśnych i roln
majątności Łaski pow. Kępno prawnie nie uznaje
Nie przestrzeganie powyższego ostrzeżenia
zmuszony ścigać drogą sądową

Rdministracja przymusowa majątności Łaski pow. Kępno

Jerzy Czochron,

administrator przymusowy